

Tax

Flash

Ιούλιος 2020

Σημαντικές φορολογικές μεταρρυθμίσεις

Ψηφίσθηκε από τη Βουλή το νέο φορολογικό νομοσχέδιο (εφεξής «Νόμος»), ενώ παράλληλα δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. ο Νόμος 4712/2020, εισάγοντας μια σειρά από τροποποιήσεις στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ΚΦΕ), στον Κώδικα Φορολογικών Διαδικασιών (ΚΦΔ), στον Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και σε άλλα νομοθετήματα. Στο παρόν αναλύονται οι πιο σημαντικές από τις διατάξεις των Νόμων αυτών.

A. Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων

A1. Θέσπιση κανόνων φορολόγησης κατά την έξοδο

Με το άρθρο 58 του Νόμου ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία οι διατάξεις του άρθρου 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1164 για τη θέσπιση κανόνων φορολόγησης κατά την έξοδο με την προσθήκη του άρθρου 66Α στον ΚΦΕ.

Σκοπός φορολόγησης κατά την έξοδο

Οι κανόνες της φορολόγησης κατά την έξοδο έχουν σκοπό να εξασφαλίσουν ότι, όταν ένα νομικό πρόσωπο μεταφέρει περιουσιακά στοιχεία ή τη φορολογική του κατοικία εκτός Ελλάδος, η οικονομική αξία οποιουδήποτε κεφαλαιακού κέρδους φορολογείται, ακόμη και αν το εν λόγω κέρδος δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί κατά τον χρόνο της εξόδου. Οι διατάξεις αυτές δεν εφαρμόζονται στα φυσικά πρόσωπα.

Περιπτώσεις εφαρμογής φορολόγησης κατά την έξοδο

Η φορολόγηση κατά την έξοδο εφαρμόζεται κατά τη μεταφορά περιουσιακών στοιχείων μεταξύ έδρας και μόνιμης εγκατάστασης ή μεταξύ μόνιμων εγκαταστάσεων, καθώς και κατά τη μεταφορά δραστηριότητας που ασκείται από μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, σε άλλο κράτος μέλος, ή σε τρίτη χώρα, εφόσον η Ελλάδα παύει να έχει δικαίωμα φορολόγησης των μεταφερομένων περιουσιακών στοιχείων, εξαιτίας της μεταφοράς (όταν τα περιουσιακά στοιχεία παύουν να απεικονίζονται για λογιστικούς σκοπούς στην Ελλάδα). Επίσης, εφαρμόζεται και κατά τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας από την Ελλάδα σε άλλο κράτος μέλος, ή σε τρίτη χώρα, με εξαίρεση εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία παραμένουν ουσιαστικά συνδεδεμένα με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα.

Φορολογητέα βάση και φορολογικός συντελεστής

Ως φορολογητέα βάση για την εφαρμογή του κανόνα λαμβάνεται το ποσό που ισούται με την αγοραία αξία των περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρονται, μείον την αξία που προκύπτει για φορολογικούς σκοπούς κατά τη στιγμή της εξόδου. Παράλληλα, ο φόρος υπολογίζεται με τον εκάστοτε ισχύοντα συντελεστή κατά το φορολογικό έτος της εξόδου.

Καταβολή του φόρου

Ο φόρος που προκύπτει αποδίδεται με ιδιαίτερη δήλωση, η οποία υποβάλλεται τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν από την επέλευση του γεγονότος της εξόδου και καταβάλλεται εφάπαξ ή σε πέντε (5) ισόποσες ετήσιες άτοκες δόσεις, υπό προϋποθέσεις. Στην τελευταία περίπτωση, η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να απαιτήσει την καταβολή εγγύησης ως όρο για την καταβολή του φόρου σε δόσεις.

Σημειώνεται ότι η Ελλάδα δεν έκανε χρήση της δυνατότητας που παρέχεται από την Οδηγία για την επιβολή τόκου όταν επιλέγεται η τμηματική καταβολή του φόρου.

Εξαιρέσεις

Η φορολόγηση κατά την έξοδο δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις μεταφοράς περιουσιακών στοιχείων που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση τίτλων ή περιουσιακών στοιχείων που μεταφέρονται για την παροχή εμπράγματος ασφάλειας, ή όταν η μεταφορά περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται για την κάλυψη κεφαλαιακών απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας ή για σκοπούς της διαχείρισης ρευστότητας, υπό την προϋπόθεση ότι τα περιουσιακά στοιχεία πρόκειται να επανέλθουν στην Ελλάδα εντός περιόδου δώδεκα (12) μηνών από τη μεταφορά. Στην περίπτωση αυτή, υποβάλλεται μηδενική δήλωση.

Κανόνας σύνδεσης για μεταφορά προς την Ελλάδα

Σε περίπτωση κατά την οποία η μεταφορά των περιουσιακών στοιχείων ή η μεταφορά της φορολογικής κατοικίας ή της δραστηριότητας που ασκεί η μόνιμη εγκατάσταση πραγματοποιείται προς την Ελλάδα, ως τιμή κτήσης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων για φορολογικούς σκοπούς λαμβάνεται η αξία που έχει οριστεί από το κράτος μέλος εξόδου, εκτός εάν αυτή δεν αντικατοπτρίζει την αγοραία αξία.

Έναρξη ισχύος και ρυθμίσεις πρώτης εφαρμογής

Οι διατάξεις για τη φορολόγηση κατά την έξοδο εφαρμόζονται για μεταφορές περιουσιακών στοιχείων, φορολογικής κατοικίας ή δραστηριότητας από την Ελλάδα προς άλλο κράτος μέλος ή τρίτη χώρα που πραγματοποιούνται από την 1η Ιανουαρίου 2020 και μετά. Για τις μεταφορές που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου, υποβάλλονται οι σχετικές δηλώσεις, χωρίς την επιβολή κυρώσεων, μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2020.

Για τη ρύθμιση των διαδικαστικών ζητημάτων εφαρμογής των κανόνων φορολόγησης κατά την έξοδο, αναμένεται η έκδοση σχετικών αποφάσεων από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

A2. Θέσπιση κανόνων υβριδικών ασυμφωνιών

Με το άρθρο 59 του Νόμου ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία οι διατάξεις του άρθρου 9 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1164, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία (ΕΕ) 2017/952, για τη θέσπιση κανόνων υβριδικών ασυμφωνιών (εφεξής «ασυμφωνίες»), με την προσθήκη του άρθρου 66B στον ΚΦΕ. Σημειώνεται ότι τα κατωτέρω αποτελούν μια πολύ συνοπτική περιγραφή των εν λόγω διατάξεων, καθώς οι εφαρμοζόμενοι κανόνες είναι ιδιαίτερος περίπλοκοι, καθιστώντας απαραίτητη την ενδελεχή εξέταση της κάθε εξατομικευμένης περίπτωσης βάσει των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της.

Γενικά για τις ασυμφωνίες στη μεταχείριση υβριδικών μέσων

Οι ασυμφωνίες είναι συνέπεια των διαφορών ως προς τον νομικό χαρακτηρισμό των πληρωμών (χρηματοπιστωτικά μέσα) ή των οντοτήτων (υβριδικών οντοτήτων) μεταξύ δύο κρατών. Οι επιπτώσεις αυτών των ασυμφωνιών είναι συχνά η διπλή έκπτωση πληρωμής, δαπάνης (π.χ. απόσβεσης) ή ζημίας (δηλαδή έκπτωση σε καθένα από τα δύο κράτη) ή η έκπτωση πληρωμής σε ένα κράτος χωρίς αυτή να συμπεριλαμβάνεται στη φορολογική βάση του άλλου κράτους (έκπτωση χωρίς συμπερίληψη).

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του Νόμου, για την ερμηνεία των κανόνων υβριδικών ασυμφωνιών πρέπει να χρησιμοποιούνται οι επεξηγήσεις και τα παραδείγματα της έκθεσης της Δράσης 2 των BEPS του ΟΟΣΑ στον βαθμό που αυτά συνάδουν με τις διατάξεις της Οδηγίας και του δικαίου της ΕΕ. Παράλληλα, διευκρινίζεται ότι αν οι διατάξεις που ενσωματώνουν άλλη Οδηγία (π.χ. περί φορολόγησης των μερισμάτων σύμφωνα με την Οδηγία Μητρικών – θυγατρικών) έχουν ως αποτέλεσμα την εξάλειψη των όποιων αναντιστοιχιών, οι κανόνες αυτοί δεν χρήζουν εφαρμογής.

Πεδίο εφαρμογής

Οι υβριδικές ασυμφωνίες λαμβάνονται υπόψη μόνο αν προκύπτουν μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων, μεταξύ φορολογούμενου και συνδεδεμένης επιχείρησης, μεταξύ της έδρας και της μόνιμης εγκατάστασης, μεταξύ δύο ή περισσότερων μόνιμων εγκαταστάσεων της ίδιας οντότητας, ή μέσω δομημένης ρύθμισης και ανεξαρτήτως από το αν εμπλέκονται τρίτες χώρες, ενώ δεν έχουν εφαρμογή για τα φυσικά πρόσωπα.

Ο ορισμός των συνδεδεμένων επιχειρήσεων για την εφαρμογή των κανόνων περί υβριδικών ασυμφωνιών, διαφέρει τόσο από εκείνον του άρθρου 2 του ΚΦΕ (π.χ. για την εφαρμογή των διατάξεων του transfer pricing), όσο και από εκείνον του άρθρου 66 (για την εφαρμογή των κανόνων περί ελεγχόμενων αλλοδαπών εταιρειών). Συγκεκριμένα, απαιτείται ποσοστό συμμετοχής πενήντα τοις εκατό (50%) και άνω, ενώ καταλαμβάνονται και οι περιπτώσεις της από κοινού με άλλα πρόσωπα συμμετοχής, της λογιστικής ενοποίησης και της άσκησης σημαντικής επιρροής.

Κατηγορίες ασυμφωνιών

Οι κατηγορίες που καταλαμβάνονται από τον Νόμο, αφορούν ασυμφωνίες που προκύπτουν από μια σειρά πληρωμών, χρηματοπιστωτικών ή μη, οι οποίες οδηγούν σε διπλή έκπτωσηση ή σε έκπτωσηση χωρίς συμπερίληψη. Παράλληλα, περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις:

- των εισαγόμενων ασυμφωνιών,
- των πληρωμών προς μόνιμη εγκατάσταση η οποία δεν λαμβάνεται υπόψη,
- της πλεονάζουσας πίστωσης φόρου σε υβριδικές μεταβιβάσεις.

Έναρξη ισχύος

Οι διατάξεις για τους κανόνες ρύθμισης των υβριδικών ασυμφωνιών, εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2020.

A3. Βελτίωση του πλαισίου παροχής φορολογικών κινήτρων για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης (E&A)

Αύξηση σε 100% της επιπλέον έκπτωσης δαπανών E&A από 01/09/2020

Με το άρθρο 46 του Νόμου 4712/2020, τροποποιείται το άρθρο 22Α του ΚΦΕ και προβλέπεται η αύξηση του επιπλέον ποσοστού φορολογικής έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, κατά τον χρόνο πραγματοποίησής τους, από τριάντα τοις εκατό (30%) σε εκατό τοις εκατό (100%). Η εφαρμογή του αυξημένου ποσοστού τίθεται σε ισχύ από την 1η Σεπτεμβρίου 2020.

Δυνατότητα πιστοποίησης των δαπανών από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή

Παράλληλα, με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας εξέτασης των σχετικών αιτημάτων, θεσπίζεται εναλλακτική διαδικασία πιστοποίησης της πραγματοποίησης και του ύψους των δαπανών, μέσω κατάθεσης έκθεσης ελέγχου από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή/και ελεγκτική εταιρεία, συγχρόνως με την υποβολή της φορολογικής δήλωσης. Στην περίπτωση αυτή, η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας θα προβαίνει σε έλεγχο μόνο για τη διαπίστωση ότι οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες αφορούν σε δραστηριότητες E&A, εντός έξι (6) μηνών. Σημειώνεται ότι, μετά την άπρακτη παρέλευση αυτού του διαστήματος, θα θεωρείται ότι οι σχετικές δαπάνες έχουν εγκριθεί. Η δυνατότητα αυτή μπορεί να εφαρμοστεί και για τις δαπάνες E&A που έχουν ήδη υποβληθεί στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας μέχρι την έναρξη εφαρμογής του Νόμου.

Η σημαντική αύξηση του ποσοστού φορολογικής έκπτωσης, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση των διαδικασιών κατά την εξέταση των σχετικών αιτημάτων, καθιστούν πλέον την Ελλάδα ελκυστικότερη για επενδύσεις με σκοπό την ανάπτυξη ερευνητικής δραστηριότητας.

A4. Παροχή οικονομικών ενισχύσεων σε Shared Services Centers (α.ν. 89/1967)

Τροποποίηση της έναρξης περιόδου επιλέξιμων δαπανών

Με το άρθρο 39 του Ν. 4712/2020 τροποποιείται ο χρόνος έναρξης της περιόδου επιλέξιμων δαπανών για την παροχή οικονομικών ενισχύσεων των άρθρων 6 και 7 του α.ν. 89/1967 και, αντί της ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης, ως χρόνος έναρξης αυτής ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης, ή οποία θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένα στοιχεία. Παράλληλα, προβλέπεται ότι οι εν λόγω ενισχύσεις μπορούν πλέον να χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Με την τροποποίηση αυτή, οι εταιρείες μπορούν να λάβουν οικονομική ενίσχυση και για τις επιλέξιμες δαπάνες από την υποβολή της αίτησής τους.

Εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ

Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται ρητά ότι τα γραφεία αλλοδαπών εταιρειών που εγκαθίστανται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967, περιλαμβάνονται στις περιπτώσεις που δεν έχουν υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ.

Έναρξη ισχύος

Τα ανωτέρω ισχύουν από την 29η Ιουλίου 2020 (ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 4712/2020 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).

A5. Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2019

Μείωση προκαταβολής φόρου εισοδήματος

Με το άρθρο 18 του Νόμου μειώνεται από τριάντα τοις εκατό (30%) έως εκατό τοις εκατό (100%) η προκαταβολή φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 των νομικών προσώπων και οντοτήτων και των φυσικών προσώπων που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, ανάλογα με το εύρος της ποσοστιαίας μείωσης του κύκλου εργασιών ΦΠΑ του πρώτου εξαμήνου του 2020 έναντι του πρώτου εξαμήνου του 2019 (με ελάχιστο όριο μείωσης πέντε τοις εκατό (5%)).

Για την αναλυτική παρουσίαση αυτού του μέτρου, βλ. [εδώ](#).

Παράταση προθεσμίας υποβολής δηλώσεων και καταβολής φόρου εισοδήματος

Με το άρθρο 97 του Νόμου, προβλέπεται ότι, ειδικά για το φορολογικό έτος 2019, οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων ή νομικών οντοτήτων των οποίων το φορολογικό έτος έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2019, υποβάλλονται εμπρόθεσμα μέχρι την 28η Αυγούστου 2020.

Παράλληλα, στην περίπτωση καταβολής του φόρου σε οκτώ (8) δόσεις, οι δύο (2) πρώτες θα πρέπει να καταβληθούν έως την 31η Αυγούστου 2020.

Οι διατάξεις για την παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων και της καταβολής φόρου εισοδήματος, εφαρμόζονται ανάλογα και για τα φυσικά πρόσωπα. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση των φυσικών προσώπων, εφόσον ο φόρος που προκύπτει καταβληθεί εφάπαξ μέχρι την 31η Αυγούστου 2020, παρέχεται η έκπτωση δύο τοις εκατό (2%) επί του συνολικού ποσού.

B. Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων

B1. Εναλλακτική φορολόγηση εισοδήματος από συντάξεις που προκύπτουν στην αλλοδαπή

Με το άρθρο 1 του Νόμου εισάγεται στον ΚΦΕ νέο καθεστώς non-dom (άρθρο 5B), παρέχοντας τη δυνατότητα σε φυσικά πρόσωπα δικαιούχους σύνταξης που προκύπτει στην αλλοδαπή να υπαχθούν σε εναλλακτική φορολόγηση του εισοδήματός τους αλλοδαπής προέλευσης.

Τρόπος φορολόγησης

Το φυσικό πρόσωπο καταβάλλει κάθε φορολογικό έτος αυτοτελώς φόρο, με συντελεστή επτά τοις εκατό (7%) για το σύνολο του εισοδήματός του που αποκτήθηκε στην αλλοδαπή, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης για το εισόδημα αυτό. Ο φόρος καταβάλλεται για κάθε φορολογικό έτος σε μία (1) δόση μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Ιουλίου και δεν συμψηφίζεται με άλλες φορολογικές υποχρεώσεις ή τυχόν πιστωτικά υπόλοιπά του.

Σημειώνεται ότι το φυσικό πρόσωπο υπόκειται σε φόρο για το φορολογητέο εισόδημά του που προκύπτει στην ημεδαπή, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του ΚΦΕ.

Προϋποθέσεις

Για την υπαγωγή στο νέο αυτό καθεστώς, θα πρέπει το φυσικό πρόσωπο, σωρευτικά:

- να μην ήταν φορολογικός κάτοικος Ελλάδας τα προηγούμενα πέντε (5) από τα έξι (6) έτη πριν από τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας του στην Ελλάδα, και
- να μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία από κράτος με το οποίο είναι σε ισχύ συμφωνία διοικητικής συνεργασίας στον τομέα της φορολογίας με την Ελλάδα.

Από την αιτιολογική έκθεση του Νόμου, γίνονται γνωστά τα εξής:

- *θα πρέπει για το φυσικό πρόσωπο να προκύπτει ότι έχει καταστήσει την Ελλάδα κέντρο των ζωτικών του συμφερόντων.*
- *τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα, δεν δύναται να υπαχθούν και στις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 5Α του ΚΦΕ, οι οποίες καλύπτουν επενδυτές αλλοδαπής.*
- *τυχόν φόρος που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή για τα εισοδήματα που καλύπτονται από τον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης, εκπίπτει από τον φόρο που αναλογεί για αυτά στην Ελλάδα, μέχρι το ύψος του τελευταίου.*
- *το εν λόγω εισόδημα απαλλάσσεται από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης, χωρίς, ωστόσο, το φυσικό πρόσωπο να απαλλάσσεται από φόρο κληρονομιών ή δωρεών περιουσίας που βρίσκεται στην αλλοδαπή.*

Προθεσμία υποβολής αίτησης και διάρκεια υπαγωγής στο καθεστώς

Η αίτηση μεταφοράς της φορολογικής κατοικίας για την υπαγωγή στον εναλλακτικό τρόπο φορολόγησης υποβάλλεται από τον συνταξιούχο μέχρι τις 31 Μαρτίου του εκάστοτε φορολογικού έτους. Συνταξιούχοι, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς και έχουν ήδη μεταφέρει τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα εντός του προηγούμενου φορολογικού έτους, μπορούν επίσης να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής, εντός της ίδιας προθεσμίας. Η μέγιστη διάρκεια υπαγωγής στο καθεστώς ορίζεται σε δεκαπέντε (15) φορολογικά έτη, αρχίζοντας από το επόμενο φορολογικό έτος από αυτό της υποβολής της αίτησης, ενώ παρέχεται και δυνατότητα ανάκλησης εντός της δεκαπενταετίας. Παράλληλα, ορίζεται ότι η υπαγωγή στο εν λόγω καθεστώς θα παραμείνει δυνατή για τα προσεχή δεκαπέντε (15) φορολογικά έτη.

Ισχύς Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας (ΣΑΔΦ)

Καθίσταται σαφές στον Νόμο ότι οι διατάξεις περί εναλλακτικής φορολόγησης δεν επηρεάζουν την εφαρμογή των ισχυουσών ΣΑΔΦ.

Στην αιτιολογική έκθεση του Νόμου, διευκρινίζεται ότι για τις συντάξεις που καταβάλλονται από αντισυμβαλλόμενο κράτος λόγω προηγούμενης υπηρεσίας στον δημόσιο τομέα, κατά κανόνα θα εξακολουθεί να παρακρατείται φόρος στο κράτος πηγής και μετά από τη μεταφορά της φορολογικής κατοικίας. Αντιθέτως, για τις «ιδιωτικές» συντάξεις, εφόσον προβλέπεται στις ΣΑΔΦ αποκλειστικό δικαίωμα φορολόγησης του κράτους κατοικίας, θα φορολογούνται μόνο βάσει του καθεστώτος εναλλακτικής φορολόγησης.

Υποβολή δήλωσης φόρου εισοδήματος

Οι συνταξιούχοι που υπάγονται στις διατάξεις αυτές υποχρεούνται να δηλώνουν τα εισοδήματά τους που προκύπτουν τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή. Παράλληλα, η μη καταβολή όλου του οφειλόμενου ποσού φόρου σε κάποιο φορολογικό έτος συνεπάγεται την υπαγωγή τους στις γενικές διατάξεις του ΚΦΕ για τη φορολόγηση του παγκόσμιου εισοδήματός του από το οικείο φορολογικό έτος και εφεξής.

Έναρξη ισχύος και ρυθμίσεις πρώτης εφαρμογής

Οι διατάξεις περί εναλλακτικής φορολόγησης εισοδήματος από συντάξεις που προκύπτουν στην αλλοδαπή έχουν εφαρμογή για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2020 και μετά. Ειδικά για τις αιτήσεις υπαγωγής, οι οποίες θα υποβληθούν εντός του έτους 2020, η προθεσμία υποβολής λήγει στις 30 Σεπτεμβρίου 2020. Για όσα φυσικά πρόσωπα πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις και έχουν ήδη μεταφέρει τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα εντός του φορολογικού έτους 2019, η δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2019 υποβάλλεται μέχρι και τις 31 Οκτωβρίου 2020 και ο οφειλόμενος φόρος καταβάλλεται εφάπαξ εντός τριάντα (30) ημερών από την έγκριση της αίτησης του φορολογουμένου.

Περαιτέρω λεπτομέρειες για την εφαρμογή του καθεστώτος, θα καθοριστούν με την έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

B2. Παροχή φορολογικών κινήτρων για επενδύσεις σε start-ups (business angels)

Κίνητρο	Με το άρθρο 49 του Νόμου 4712/2020 προστίθεται νέο άρθρο 70Α στον ΚΦΕ, το οποίο ορίζει ότι φυσικά πρόσωπα που εισφέρουν κεφάλαιο σε νεοφυή επιχείρηση (start-up) που είναι εγγεγραμμένη στο σχετικό μητρώο, εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημά τους, ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της εισφοράς τους, κατά το φορολογικό έτος στο οποίο αυτή πραγματοποιήθηκε.
Περιορισμοί	Το εν λόγω κίνητρο εφαρμόζεται για εισφορές κεφαλαίων μέσω τραπεζικής κατάθεσης έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ ανά φορολογικό έτος, οι οποίες πραγματοποιούνται σε έως και τρεις (3) νεοφυείς επιχειρήσεις με μέγιστο ποσό επένδυσης τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ ανά επιχείρηση.
Ρήτρα αντικαταχρηστικότητας	Σε περίπτωση που αποδειχθεί ότι η εισφορά κεφαλαίου έχει πραγματοποιηθεί για τη λήψη φορολογικού πλεονεκτήματος η οποία ματαιώνει τον σκοπό της διάταξης (δηλ. την παροχή επενδυτικών κεφαλαίων και στήριξης κατά τα πρώτα στάδια λειτουργίας μιας νεοφυούς επιχείρησης με σκοπό την αύξηση της επενδυτικής δραστηριότητας), προβλέπεται η επιβολή προστίμου ίσου με το ποσό του οφέλους που επιδιώχθηκε.
Έναρξη ισχύος	Τα ανωτέρω εφαρμόζονται από την 29η Ιουλίου 2020 (ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 4712/2020 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως).

Περαιτέρω λεπτομέρειες για την εφαρμογή του εν λόγω κινήτρου, θα καθοριστούν με την έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, του αρμοδίου για την έρευνα και τεχνολογία Υπουργού και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

B3. Ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση της δωρεάν διάθεσης μετοχών

Απαλλαγή από φόρο μισθωτών υπηρεσιών της παροχής σε είδος με τη μορφή μετοχών	Με το άρθρο 2 του Νόμου, απαλλάσσεται του φόρου η παροχή σε είδος με τη μορφή μετοχών που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή εταίρος ή μέτοχος από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα στο πλαίσιο προγραμμάτων δωρεάν διάθεσης μετοχών στα οποία τίθεται ως προϋπόθεση η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων ή η επέλευση συγκεκριμένου γεγονότος, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η διάθεση των μετοχών.
Ευνοϊκή φορολόγηση της υπεραξίας από δωρεάν διάθεση μετοχών	Παράλληλα, με το άρθρο 3 του Νόμου, επεκτείνεται η ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση της υπεραξίας που προκύπτει από δικαιώματα προαίρεσης και στη δωρεάν διάθεση μετοχών, με εφαρμογή σταθερού συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί της υπεραξίας που θα αποκομίσει ο εργαζόμενος από την πώληση των μετοχών αυτών. Επίσης, προσδιορίζεται ο τρόπος υπολογισμού της υπεραξίας στις περιπτώσεις μετέπειτα μεταβίβασης μετοχών εισηγμένων και μη εισηγμένων επιχειρήσεων, τόσο στην περίπτωση που η τιμή πώλησης είναι μικρότερη, όσο και σε αυτή που είναι μεγαλύτερη από την αξία κατά τον χρόνο της δωρεάν διάθεσης.
Έναρξη ισχύος	Τα ανωτέρω εφαρμόζονται για φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1 Ιανουαρίου 2020 και μετά.

Με τον τρόπο αυτόν, καθίστανται ελκυστικότερα τα προγράμματα δωρεάν διάθεσης μετοχών, τόσο ως μορφή επιβράβευσης του προσωπικού, όσο και ως μέσο προσέλκυσης ικανών στελεχών.

B4. Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος της παροχής διατακτικών εσωτερικού τουρισμού

Ειδικά για το φορολογικό έτος 2020, απαλλάσσεται του φόρου εισοδήματος η αξία των διατακτικών εσωτερικού τουρισμού συνολικής αξίας έως τριακοσίων (300) ευρώ.

Γ. Τροποποίηση του κώδικα φορολογίας δωρεών

Απαλλαγή δωρεών κινητών περιουσιακών στοιχείων αλλοδαπής υπό όρους

Με το άρθρο 6 του Νόμου, εισάγεται νέα απαλλαγή στον κώδικα φορολογίας δωρεών, με την οποία προβλέπεται ότι απαλλάσσονται του φόρου οι δωρεές κινητών περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στην αλλοδαπή και δεν έχουν αποκτηθεί κατά τα τελευταία δώδεκα (12) έτη στην ημεδαπή από Έλληνα υπήκοο, που είναι εγκατεστημένος στην αλλοδαπή για δέκα (10) τουλάχιστον συνεχόμενα έτη και, σε περίπτωση μετεγκατάστασής του στην Ελλάδα, δεν έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) ετών.

Με τη διάταξη αυτή επιχειρείται η επέκταση και στη φορολογία δωρεών ανάλογης ρύθμισης που ισχύει για απαλλαγή από τον φόρο κληρονομιάς της κινητής περιουσίας Έλληνα υπηκόου που κατοικούσε στο εξωτερικό για δέκα (10) τουλάχιστον συναπτά έτη. Ωστόσο, οι προϋποθέσεις που τίθενται είναι αυξημένες σε σχέση με την αντίστοιχη διάταξη για τις κληρονομίες, ενώ η απόδειξη ότι τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στην αλλοδαπή δεν έχουν αποκτηθεί στην Ελλάδα κατά την τελευταία δωδεκαετία μπορεί να είναι ιδιαιτέρως δυσχερής στην πράξη.

Απαλλαγή από φόρο χρηματικών δωρεών και γονικών παροχών για απόκτηση πρώτης κατοικίας

Επιπρόσθετα, με το άρθρο 7 του Νόμου, προβλέπεται ότι για τον υπολογισμό του φόρου χρηματικών δωρεών και γονικών παροχών, που συνιστώνται από τους γονείς προς τα τέκνα τους για την αγορά πρώτης κατοικίας, η οποία τυγχάνει απαλλαγής από τον φόρο μεταβίβασης πρώτης κατοικίας, καταργείται η αυτοτελής φορολόγηση και θα εφαρμόζεται η κλίμακα της Α' κατηγορίας του άρθρου 29 του σχετικού κώδικα.

Συνεπώς, οι εν λόγω χρηματικές δωρεές θα είναι αφορολόγητες μέχρι του ποσού των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.

Έναρξη ισχύος

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται από τη δημοσίευση του Νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Δ. Ρυθμίσεις Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)

Δ1. Ενσωμάτωση διατάξεων για την απλούστευση ορισμένων κανόνων στο σύστημα ΦΠΑ (quick fixes)

Με τις διατάξεις του άρθρου 61 του Νόμου, ενσωματώνεται στο εσωτερικό μας δίκαιο η Οδηγία (ΕΕ) 2018/1910 όσον αφορά την εναρμόνιση και απλούστευση ορισμένων κανόνων στο σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας για τη φορολόγηση των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών. Συγκεκριμένα θεσπίζονται τρεις απλοποιήσεις.

Αποθέματα στη διάθεση συγκεκριμένου αποκτώντα (call-off stock)

Όταν μία επιχείρηση μεταφέρει τα αγαθά της σε άλλο κράτος μέλος προκειμένου να δημιουργήσει απόθεμα για συγκεκριμένο αποκτώντα, δεν θα θεωρείται ότι διενεργείται ενδοκοινοτική παράδοση κατά τον χρόνο της μεταφοράς τους, αλλά κατά τον χρόνο που τα αγαθά που έχουν μεταφερθεί στο άλλο κράτος μέλος και είναι σε απόθεμα, περιέρχονται στην κυριότητα του αποκτώντα. Με τον τρόπο αυτόν, ο προμηθευτής δεν θα χρειάζεται να διαθέτει αριθμό φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) ΦΠΑ σε κάθε κράτος μέλος στο οποίο δημιουργεί απόθεμα. Για την εφαρμογή της εν λόγω απλοποίησης θα πρέπει:

- τόσο ο προμηθευτής όσο και ο αποκτών να τηρούν ειδικό βιβλίο καταχώρισης των αγαθών σε απόθεμα.
- ο προμηθευτής να υποβάλλει ανακεφαλαιωτικό πίνακα στον οποίο αναφέρεται ο ΑΦΜ ΦΠΑ του συγκεκριμένου αποκτώντα και, όταν γίνει η παράδοση, να υποβάλλει κανονικά τον ανακεφαλαιωτικό πίνακα ενδοκοινοτικών παραδόσεων των αγαθών.
- η παράδοση των αγαθών να πραγματοποιείται εντός δώδεκα (12) μηνών από την άφιξή τους, με παράλληλη δυνατότητα αντικατάστασης του αποκτώντος εντός του ίδιου διαστήματος.

Αλυσιδωτές συναλλαγές (chain transactions)

Στις περιπτώσεις διαδοχικών παραδόσεων των ίδιων αγαθών, μέσω μιας ενδοκοινοτικής μεταφοράς, απευθείας από τον πρώτο προμηθευτή στον τελευταίο παραλήπτη της αλυσίδας, η αποστολή ή μεταφορά πλέον, υπό προϋποθέσεις, θα αποδίδεται μόνο στην παράδοση προς τον ενδιάμεσο φορέα εκμετάλλευσης, ο οποίος αποστέλλει ή μεταφέρει τα αγαθά είτε ο ίδιος είτε μέσω τρίτου που ενεργεί για λογαριασμό του. Οι δε λοιπές παραδόσεις στην αλυσίδα θα φορολογούνται ως παραδόσεις αγαθών χωρίς μεταφορά και θα χαρακτηρίζονται ως εγχώριες παραδόσεις είτε στο κράτος μέλος αναχώρησης της μεταφοράς των αγαθών είτε στο κράτος μέλος άφιξης. Κατά παρέκκλιση, εάν ο ενδιάμεσος φορέας εκμετάλλευσης κοινοποιήσει στον προμηθευτή τον ΑΦΜ ΦΠΑ που έχει λάβει από το κράτος μέλος από το οποίο αποστέλλονται ή μεταφέρονται τα αγαθά, η αποστολή ή μεταφορά αποδίδεται μόνο στην παράδοση αγαθών από τον ενδιάμεσο φορέα εκμετάλλευσης.

Χρήση ΑΦΜ ΦΠΑ για την απαλλαγή στην ενδοκοινοτική παράδοση αγαθών

Με τη διάταξη αυτή, για την εφαρμογή της απαλλαγής στην ενδοκοινοτική παράδοση αγαθών, καθορίζεται πλέον ως ουσιαστική προϋπόθεση η συμπερίληψη του ΑΦΜ ΦΠΑ του αποκτώντα στον ανακεφαλαιωτικό πίνακα που υποβάλλει ο προμηθευτής. Με τον τρόπο αυτόν, όταν ο προμηθευτής δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις σχετικά με την υποβολή ανακεφαλαιωτικού πίνακα ή όταν ο ανακεφαλαιωτικός πίνακας που έχει υποβάλει, δεν περιέχει τις ορθές πληροφορίες σχετικά με την ενδοκοινοτική παράδοση, η απαλλαγή δεν θα εφαρμόζεται, εκτός εάν ο προμηθευτής μπορεί να αιτιολογήσει δεόντως την παράλειψή του κατά τρόπο ικανοποιητικό στις αρμόδιες αρχές.

Έναρξη ισχύος

Χρόνος έναρξης ισχύος των ανωτέρω διατάξεων ορίζεται η 1η Ιανουαρίου 2020.

Για μία αναλυτικότερη παρουσίαση των quick fixes, βλ. [εδώ](#).

Δ2. Τροποποίηση διατάξεων σχετικά με την ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών

Τόπος ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών

Με τις διατάξεις του άρθρου 62 του Νόμου, τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 15 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) αναφορικά με τον τόπο ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών, προκειμένου για την ορθότερη εναρμόνισή τους με τις αντίστοιχες διατάξεις των άρθρων 41 και 141 της Οδηγίας 2006/112/EK, ώστε πλέον να φορολογείται στην Ελλάδα, ανεξάρτητα από τον τόπο εγκατάστασης του αποκτώντος, όταν η άφιξη των αγαθών που αποστέλλονται ή μεταφέρονται από άλλο κράτος μέλος πραγματοποιείται στην Ελλάδα.

Παράλληλα, ως κριτήριο για τη φορολόγηση των ενδοκοινοτικών αποκτήσεων τίθεται ο ΑΦΜ για σκοπούς ΦΠΑ στο εσωτερικό της χώρας του αποκτώντος τα αγαθά με τον οποίο πραγματοποιήσε την απόκτηση, ανεξάρτητα εάν είναι ή όχι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας. Με τον τρόπο αυτόν, η ενδοκοινοτική απόκτηση θεωρείται ότι πραγματοποιείται στην Ελλάδα, έστω και αν τα αγαθά δεν έφθασαν στο εσωτερικό της χώρας, με την προϋπόθεση ότι ο αποκτών δεν αποδεικνύει ότι τα αγαθά αυτά υποβλήθηκαν σε ΦΠΑ σε άλλο κράτος μέλος, όπου πράγματι έγινε η άφιξη της αποστολής ή της μεταφοράς.

Τέλος, με τις τροποποιούμενες διατάξεις αποσαφηνίζεται ότι ο αποκτών δεν πραγματοποιεί ενδοκοινοτική απόκτηση στην Ελλάδα, εφόσον δεν είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα (παρότι ενδεχομένως διαθέτει ΑΦΜ ΦΠΑ στην Ελλάδα), αλλά διαθέτει ΑΦΜ ΦΠΑ σε άλλο κράτος μέλος με τον οποίο πραγματοποιεί την απόκτηση αυτή, με σκοπό επόμενη παράδοση στο εσωτερικό της χώρας για την οποία υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας παραλήπτης των αγαθών, ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο του ΦΠΑ.

Έναρξη ισχύος

Χρόνος έναρξης ισχύος των ανωτέρω διατάξεων ορίζεται η 1η Ιανουαρίου 2020.

Δ3. Προσδιορισμός φορολογητέας αξίας μεταξύ συγγενικών ή/και συνδεδεμένων προσώπων

Ορισμός της κανονικής αξίας ως φορολογητέας σε συγκεκριμένες περιπτώσεις

Με τις νέες διατάξεις του άρθρου 62 και με σκοπό την πρόληψη της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής, επεκτείνεται η εφαρμογή της δυνατότητας που παρέχει η Οδηγία 2006/112/ΕΚ περί ΦΠΑ, σχετικά με τον προσδιορισμό της φορολογητέας αξίας σε περιπτώσεις παράδοσης αγαθών και παροχής υπηρεσιών μεταξύ συγγενικών ή/και συνδεδεμένων προσώπων, όπως αυτά ορίζονται στον ΚΦΕ, διευρύνοντας τις περιπτώσεις στις οποίες ως φορολογητέα αξία θα λαμβάνεται η κανονική αξία.

Έναρξη ισχύος

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται από τη δημοσίευση του Νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Δ4. Μείωση συντελεστών ΦΠΑ

Με τα άρθρα 11 και 12 του Νόμου προβλέπεται:

- η υπαγωγή των μουσικών βιβλίων στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (6%) από τη δημοσίευση του Νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και
- η υπαγωγή των εισιτηρίων αθλητικών αγώνων στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (13%) για το διάστημα από 1 Σεπτεμβρίου 2020 έως και 30 Ιουνίου 2021.

Ε. Δυνατότητα αναδρομικής ισχύος των αποφάσεων Προέγκρισης Μεθοδολογίας Ενδοομιλικής Τιμολόγησης

Με το άρθρο 17 του Νόμου, θεσπίζεται η δυνατότητα αναδρομικής εφαρμογής (roll-back) των συμφωνιών προέγκρισης ενδοομιλικής τιμολόγησης (Advance Pricing Agreements - APAs), σε ευθυγράμμιση με τα στοιχεία του Ελάχιστου Προτύπου.

Πεδίο και έκταση εφαρμογής

Η δυνατότητα εφαρμογής των αποφάσεων προέγκρισης για προγενέστερα φορολογικά έτη, εφαρμόζεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις διμερούς ή πολυμερούς προέγκρισης, ρητά αποκλειόμενης της μονομερούς.

Η αιτιολογική έκθεση δεν εξηγεί τους λόγους για τους οποίους δεν παρέχεται η δυνατότητα αναδρομικής ισχύος και στην περίπτωση μονομερούς προέγκρισης, παρόλο που η τελευταία αποτελεί ρεαλιστική επιλογή των φορολογουμένων τόσο με βάση τις Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΟΟΣΑ (Ιούλιος 2017) όσο και με βάση το ελληνικό νομοθετικό πλαίσιο.

Προϋποθέσεις

Συγκεκριμένα, σε περίπτωση αίτησης για διμερή ή πολυμερή προέγκριση, μπορεί να περιέχεται και αίτημα εφαρμογής της απόφασης σε προγενέστερα φορολογικά έτη από το έτος υποβολής της αίτησης προέγκρισης, ως ρήτρα αναδρομικής ισχύος.

Εντούτοις, θα πρέπει να υπάρχει ταύτιση των πραγματικών περιστατικών των ετών για τα οποία ζητείται η αναδρομική ισχύς με τα πραγματικά περιστατικά της υπό εξέταση αίτησης, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις, οι οποίες πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά για τα εν λόγω φορολογικά έτη κατά την υποβολή του αιτήματος:

- να μην έχει παραγραφεί η εξουσία του φορολογικού ελέγχου, και
- να μην έχει κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο εντολή φορολογικού ελέγχου.

Εφαρμογή σε εκκρεμείς αιτήσεις

Οι διατάξεις για τη χορήγηση ρήτρας αναδρομικής ισχύος εφαρμόζονται και στην περίπτωση εκκρεμών, κατά την έναρξη ισχύος του Νόμου, αιτήσεων για διμερή ή πολυμερή προέγκριση μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης.

Επιπτώσεις στον φορολογικό έλεγχο

Ρητά προβλέπεται στον Νόμο ότι, σε περίπτωση που στην απόφαση προέγκρισης περιλαμβάνεται ρήτρα αναδρομικής ισχύος, ο φορολογικός έλεγχος των συναλλαγών των ετών τα οποία καταλαμβάνονται από την εν λόγω ρήτρα, περιορίζεται στην επαλήθευση ότι τηρήθηκαν τα οριζόμενα στην απόφαση προέγκρισης και ότι υπάρχει ταύτιση των πραγματικών περιστατικών των ετών που καταλαμβάνει με τα πραγματικά περιστατικά των συναλλαγών για τα οποία ζητήθηκε η προέγκριση.

Στην αιτιολογική έκθεση του Νόμου διευκρινίζεται επιπλέον ότι, σε περίπτωση έναρξης φορολογικού ελέγχου μετά από την υποβολή αιτήματος αναδρομικής ισχύος, το αίτημα δεν ασκεί επιρροή στη διεξαγωγή του φορολογικού ελέγχου για τα φορολογικά έτη στα οποία αφορά. Περαιτέρω, η απόφαση προέγκρισης δεν δύναται να περιέχει ρήτρα αναδρομικής ισχύος, εάν κοινοποιηθεί στον φορολογούμενο οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου μέχρι την έκδοση αυτής.

Εναρμόνιση των προβλεπόμενων κυρώσεων

Με σκοπό την εναρμόνιση των προβλεπόμενων κυρώσεων με τα αποτελέσματα της απόφασης προέγκρισης μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, προβλέπεται ρητά στις διατάξεις ότι, αν από μία τέτοια απόφαση προκύπτει υποχρέωση υποβολής τροποποιητικών φορολογικών δηλώσεων για παρελθόντα φορολογικά έτη που καλύπτει η απόφαση προέγκρισης, θεωρείται ότι αυτές υποβάλλονται εμπρόθεσμα εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης προέγκρισης στον φορολογούμενο. Επομένως, στις περιπτώσεις αυτές δεν επιβάλλονται τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής και κυρώσεις εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης.

Ρυθμίσεις πρώτης εφαρμογής

Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων, ορίζεται ότι θα θεωρούνται εμπρόθεσμες οι τροποποιητικές δηλώσεις που υποβάλλονται εντός εξήντα (60) ημερών αρχής γενομένης από την 1η Αυγούστου 2020, συνεπεία εκδοθείσας πριν από την έναρξη ισχύος του Νόμου απόφασης προέγκρισης.

Επιπρόσθετα, ορίζεται ότι τα πρόστιμα εκπρόθεσμης δήλωσης και οι τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής που έχουν επιβληθεί για τροποποιητικές δηλώσεις που έχουν υποβληθεί συνεπεία απόφασης προέγκρισης πριν από την 1η Αυγούστου 2020 συμψηφίζονται με μελλοντικές φορολογικές υποχρεώσεις.

Η θέσπιση της δυνατότητας αναδρομικής ισχύος των διμερών και πολυμερών αποφάσεων Προέγκρισης Μεθοδολογίας Ενδοομιλικής Τιμολόγησης κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική καθώς βελτιώνει σε μεγάλο βαθμό το επιχειρηματικό περιβάλλον στην Ελλάδα, παρέχοντας ασφάλεια σε πολυεθνικούς ομίλους ως προς τις ενδεχόμενες φορολογικές επιπτώσεις από την εφαρμοζόμενη τιμολογιακή τους πολιτική.

ΣΤ. Εξώδικη επίλυση φορολογικών διαφορών

Σύσταση Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών

Με το άρθρο 16 του Νόμου και με στόχο την ταχεία επίλυση των εκκρεμών φορολογικών διαφορών ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ) και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, συστήνεται Επιτροπή Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών (εφεξής «Επιτροπή»).

Πεδίο εφαρμογής και προθεσμίες κατάθεσης αιτημάτων

Με τη σύσταση της Επιτροπής, ο διάδικος φορολογούμενος σε εκκρεμείς διαφορές από πράξη επιβολής φόρου ή προστίμων κατά τη φορολογική νομοθεσία (εξαιρουμένων των τελωνειακών διαφορών) μπορεί να υποβάλει αίτηση, με αίτημα την εξώδικη επίλυση της διαφοράς. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και μπορεί να αφορά μόνο σε υποθέσεις που εκκρεμούν και δεν έχουν συζητηθεί ως τις 30 Οκτωβρίου 2020. Αίτημα μπορεί να υποβληθεί και για εκκρεμείς έως τις 30 Οκτωβρίου 2020 ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών φορολογικές διαφορές από πράξεις επιβολής φόρου ή προστίμων, εφόσον αυτές καταστούν εκκρεμείς ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων έως τις 30 Δεκεμβρίου 2020.

Περιορισμοί ως προς τους αναφερόμενους ισχυρισμούς

Σημειώνεται ότι, με την αίτηση εξώδικης επίλυσης μπορεί να προβληθούν παραδεκτά οι εξής περιοριστικά αναφερόμενοι ισχυρισμοί:

- παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου να επιβάλει τον επίδικο φόρο ή πρόστιμο λόγω παρόδου του χρόνου εντός του οποίου η Φορολογική Διοίκηση είχε δικαίωμα προς καταλογισμό αυτών.
- παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου να επιβάλει τον επίδικο φόρο ή πρόστιμο λόγω λήψης φορολογικού πιστοποιητικού χωρίς επιφύλαξη.
- εσφαλμένος καταλογισμός του φόρου ή προστίμου λόγω πρόδηλης έλλειψης φορολογικής υποχρέωσης ή αριθμητικού σφάλματος.

- αναδρομική εφαρμογή της ευμενέστερης φορολογικής κύρωσης σύμφωνα με όσα έχουν γίνει δεκτά από τη νομολογία του ΣτΕ.
- μείωση του πρόσθετου φόρου, του τόκου, των προσαυξήσεων και των προστίμων.

Πρόταση της Επιτροπής και συνέπειές της

Η Επιτροπή ελέγχει τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς με βάση τη νομολογία και την πάγια πρακτική της Φορολογικής Διοίκησης και μπορεί να προτείνει την εν όλω ή εν μέρει αποδοχή ή την απόρριψη του αιτήματος, υποβάλλοντας σε κάθε περίπτωση συγκεκριμένη πρόταση στον αιτούντα. Εφόσον στην πρόταση εμπεριέχεται και καταβολή ποσού, δίνεται η δυνατότητα καταβολής ποσοστού τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) του κυρίου φόρου που οφείλεται, με παράλληλη μείωση των αναλογούντων πρόσθετων φόρων, τόκων, προσαυξήσεων και προστίμων αναλόγως του αριθμού των δόσεων που επιλέγονται. Σε περίπτωση μη αποδοχής από τον αιτούντα της πρότασης της Επιτροπής, συντάσσεται πρακτικό ματαίωσης της εξώδικης επίλυσης.

Περαιτέρω λεπτομέρειες για την εφαρμογή του καθεστώτος, θα καθοριστούν με την έκδοση απόφασης του Υπουργού Οικονομικών.

Z. Ενσωμάτωση λοιπών Οδηγιών

Υποχρεωτική ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με δηλωτές διασυνοριακές ρυθμίσεις (DAC6)

Με τα άρθρα 49 έως και 58 του Νόμου ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/822 (DAC6) όσον αφορά την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας σχετικά με δηλωτές διασυνοριακές ρυθμίσεις. Επίσης, ενσωματώνονται οι διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2020/876, με τις οποίες δίνεται παράταση ορισμένων προθεσμιών υποβολής και ανταλλαγής πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας λόγω της πανδημίας COVID-19.

Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με την ενσωμάτωση της Οδηγίας DAC6, θα δοθούν με νέο ενημερωτικό σημείωμα.

Ενσωμάτωση Οδηγίας για τους μηχανισμούς επίλυσης φορολογικών διαφορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τα άρθρα 21 έως και 48 του Νόμου ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία οι διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1852 για τους μηχανισμούς επίλυσης φορολογικών διαφορών μεταξύ της Ελλάδας και ενός ή περισσότερων από τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες προκύπτουν από την ερμηνεία και την εφαρμογή συμφωνιών και ΣΑΔΦ εισοδήματος και, κατά περίπτωση, κεφαλαίου. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των θιγόμενων προσώπων, όταν προκύπτουν τέτοιες διαφορές, ορίζονται αναλυτικά στις εν λόγω διατάξεις.

Ειδικά για τα μέτρα που σχετίζονται με την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών του COVID-19 και περιλαμβάνονται στους εν λόγω Νόμους, καθώς και για άλλα σχετικά με τον COVID-19 μέτρα, βλ. [εδώ](#) την ειδική μας ιστοσελίδα.

Σημειώνεται ότι κάθε εξατομικευμένη περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται βάσει των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της και ότι οι ανωτέρω αναφερόμενες γενικές αρχές ενδέχεται να μην εφαρμόζονται απαραίτητως σε όλες τις περιπτώσεις. Οι εξειδικευμένοι μας σύμβουλοι είναι σε θέση να σας βοηθήσουν όσον αφορά τα ζητήματα που ανακύπτουν στη δική σας εξατομικευμένη περίπτωση.

www.pwc.gr

Το κείμενο αποσκοπεί μόνο σε γενική ενημέρωση των ενδιαφερομένων και δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως βάση για λήψη αποφάσεων. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην PwC: Λεωφ. Κηφισίας 268, 15232 Χαλάνδρι τηλ. +30 210 6874400

© 2020 PricewaterhouseCoopers Business Solutions AE. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων. Η επωνυμία 'PwC' αναφέρεται στην εταιρεία μέλος του δικτύου στην Ελλάδα, και σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να αναφέρεται στο δίκτυο των εταιρειών μελών της PwC. Κάθε εταιρεία μέλος αποτελεί μια ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλούμε επισκεφθείτε το www.pwc.com/structure.